

Az „Alföldi Friss Ujság” 50 százalékos moziutalványa a Tudományos Mozgó 17-i, csütörtöki 6 és fél 9 órai előadására. E szelvény 2 darab mozijegyre az előadás napján 4 óráig beváltható!

ALFÖLDI FRISS UJSÁG

ELŐFIZETÉSI DÍJ
 Egy hóra 150, vidékre 2 P.
 Negyedévre 450 pengő

Politikai és társadalmi napilap Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Kossuth-utca 19 szám
 Telefonszám 93

Szentés, 1931 december 17

Csütörtök

IV. évfolyam, 286 szám

A parlamenti vita egy tanulsága

Irtó Hercegh Béla országgyűlési képviselő

Az a vita, amely heteken át folyt most az országgyűlés képviselőházában, főleg két kérdés körül forgott, a gazdasági élet rendjének és az államháztartás egyensúlyának biztosításáról. Az egyik a multa vonatkozólag a felelősség kérdése volt, a másik, a hasznosabb és gyakorlatibb kérdés pedig a jelen pénzügyi és gazdasági bajainak és nehézségeinek gyógyítására, vagy legalább is, enyhítésére vonatkozott. Ami az első kérdést illeti, — azt, hogy kit minő felelősség terhel a magyar állam mai súlyos pénzügyi helyzetéért, e kérdésnél, a parlamenti ellenzéknek, kétségkívül hálásabb szerepe volt. Mert könnyű ma, a magyar nyomorúság napjaiban, a tékozlás — hangoztatásával politikai babérokat elérni. A tényeket azonban megsemmisítőleg sem eltakarni, sem pedig megváltoztatni. Tény pedig az, hogy ebben a csonka országban — egy új állami életet kellett kezdeni, evégből közjogi, külképviseleti, kulturális, szociális és közgazdasági intézményeket kellett szervezni. Pótolni kellett mindazt, amit a háború alatt mulasztottunk és mindazt a pusztítást is, amit a forradalmak és a román megszállás okoztak. Gondoljunk csak vasutainkra, utjainkra, iskoláinkra, elhanyagolt bérház ügyünkre, stb. Ezeknek a halaszthatatlan — szükségeseknek következménye lett az, hogy már a szanalás első évében, 1924-ben a szigorú népszövetségi kontroll dacára is, több mint százmillió pengő differencia mutatkozott az állami költségvetés és az első évi zárszámadás között. És kétségtelen, hogy ez a nagyszabású beruházási akció, melyet a kormány folytatott, s amelyet először költségvetési feleslegekből fedezett, nemcsak az egész magyar közélet helyesléssel találkozott, hanem az egész magyar közélet követelte is. A parlamenti ellenzék nemcsak azt felejtette —

most el, hogy ezek a beruházások szükségesek voltak, — hanem azt is, hogy sokszor, valóságos kárhóztatta a kormányt azért, mert szerinte nem elégítette ki eléggé a gazdasági, a kulturális és szociális igényeket és szükségességeket.

Történhetek hibák az elmúlt tíz évi kormányzat alatt is. De ugyan melyik kormányzatnál nem történik hiba? — Felesleges lehetett, a vita során sokat emlegetett Lillafüred építése is, bár száz és száz iparos és munkás, bizonyára nem tartotta szükségtelennek az építkezést, amikor ott munkaalkalmat talált. De ha feleslegesnek tartjuk is a csonkaország ez egyedüli klimatikus gyógyhelyének oly irányu kiépítését, amint ez történt, és ha feleslegesnek tartunk néhány más hasonló építkezést is, amely szintén munkaalkalmakat jelentett, tárgyilagosan akkor is meg kell állapítanunk azt, hogy a beruházások legnagyobb része, valóban halaszthatatlan szükségességet elégített ki és, hogy a multrol való megfélekedéssel jelent egyet az, hogy a lemondott kormányt a szükséges beruházásokért pazarlással vádolják. A lefolyt hosszú vitában, egyébként többképviseelő rámutatott arra, hogy ha a lemondott kormány mindazt — teljesítette volna, amit az elmúlt évtized alatt éppen az ellenzék követelt, akkor még százmilliókra menő nagyobb deficit jelentkeznék most az állami költségvetésben.

Az ellenzék részéről elhangzott kívánságok között sok van olyan, aminek megvalósítását mindenki szükségesnek tarthatná, ennek megvalósítása azonban, a magyar közönségnek amugy is nehéz próbára tett adófizetési képességét messze túlhaladta volna. Ha tehát ily teljesíthetetlen követeléseket támasztott az ellenzék gróf Bethlen István kormányával szemben, akkor nem tehet most szemrehányást azért, mert kevesebbet valósított meg, mint amennyit tőle követeltek. És Lillafüredet sem lehet példaképpen odaállítani gróf Bethlen István kormányzati rend-

szereznek és az egész beruházási akciónak jellemzésére, mert ez nemcsak Bethlen István államférfiúi alakjához és az ő külföldön is elismert érdekeihez méltatlan, de méltatlan ehhez a tragikus időhöz is, amelyben súlyos gazdasági válsággal küzd az egész világ és amikor, a trianoni szerződéssel, gazdaságilag életképtelenné tett csonka országnak — éppen Trianon miatt — még súlyosabban kell e válságot éreznie.

A parlamenti vita során a pénzügyi és gazdasági kérdésekkel kapcsolatban a mai pénzügyi és gazdasági helyzetnek, mondhatni minden nehézsége, minden gazdasági bajai fölmerültek. Szóba került a fizetési eszköznek, a pénznek mai elégtelensége is, ami miatt éppen a legnagyobb társadalmi rétegnek, a mezőgazdálkodóknak értékei morzsolódnak le és szóba kerültek a nehéz hitelviszonyok, amit ugyancsak a hitelre legjobban rá szoruló mezőgazda érez legsúlyosabban. Ha eltertek is a vélemények a magyar gazdasági élet jelenlegi súlyos okára nézve, arra nézve csaknem egyhangú vélemény alakult ki, hogy a mezőgazdaság az, amelytől az egész gazdasági életnek és ezzel a magyar jövőnek sorsa is függ.

Hogy ez mennyire igaz, ezt a közelmúlt és a jelen egyképpen bizonyítja. Amíg a mezőgazdaságnak konjunktúrája volt a közelmúltban, addig nagyszerűen dolgozhattak a gyárak, boldogultak az iparosok, megélhettek a kereskedők és a szabad pályák munkásai és munkaalkalmakhoz juthattak a különböző — gazdasági ágak munkásrétegei is. De amikor most elfuladt a mezőgazdaság, nagygazda, kiszagda egyaránt, akkor egyszerre megcsökken a gyáripar, nélkülöznek a szabad pályák és minden gazdasági ág munkásai.

A fővárosban és a vidéken egymásután zárják be a boltot olyan évtizedes régi cégek, amelyek neve, címe hosszú időn keresztül a kereskedői szolidaritást és megbízhatóságot jelentette. A magyar mezőgazdasági válság ter-

mészetes következménye ez. Hiszen csonkaországunkat földje, éghajlata a mezőgazdaságra predestináltak. Ezen a mezőgazdaságon kell tehát segíteni mindenkinek, mindenáron, aki azt akarja, hogy itt a mezőgazdával együtt más is boldogulhasson. Ezen kell segíteni mindenkinek, aki szociális és kulturális célokra áldozatokat kíván, aki megelégedett köztisztviselőt és boldogulni tudó szabadpályákat óhajt, aki ismét fizetőképesse akarja tenni a magyar gazdasági életet, amit éppen a mezőgazdaság válsága tesz most fizetésképtelenné.

Politikai szempontok — és célok szerint, bárki bármilyen eredményt várt is a vitától, a gazdasági élet reális szempontjából azt a tanulságot mindenesetre leszűrhetjük, hogy amíg a magyar mezőgazdaság munkája nem lehet eredményes, amíg e munka eredménye a termelési költségeket sem fedezi, amíg a mezőgazdálkodás csak mai terheit vonszolva tengődhetik tovább, addig a gazdasági élet egész vonalán, csak — egyre jobban súlyosodó jelenségekkel kell találkozni. Végre is, a munka eredményessége az alapja minden gazdasági boldogulásnak és egy valóságos agrárországban — mint ezt a mai gazdasági élet is mutatja, éppen a mezőgazdaság az, amely legkevésbé lehet meg éveken át, jövedelem nélkül. A mezőgazdálkodás megfelelő jövedelmezőségének hiányában, nemcsak azoknak a gazdálkodóknak kell így, gazdaságilag elpusztulniok, akik a mai magas kamatokat képtelenek viselni, de idővel, — talán nem is sok idő múlva — azoknak is, akiknek ma még tehermentes gazdaságaik vannak.

A gazdasági válságnak oly tág körű, nagy állami érdekeket érintő, súlyos jelenségeit tárta fel e hosszú parlamenti vita, hogy annak tanulságait az árérdekekben túl, pénzügyi, hitelügyi, gazdasági és szociális érdekek szempontjából is figyelembe kell venni. Minél előbb, mert minden haladékos sulyosabb helyzetet fog teremteni. Ez volt a parlamenti vita egyik nagy tanulsága.

14 és fél ezer pengőért kelt el a Henyei ház. Ma délelőtt tartották meg a bírósági árverést a Sáfrán Mihály uccai Henyei-féle házra. Az árverés 8 ezer pengő kikiáltási áron kezdődött, míg végre a ház az egyik árverezőre 14.500 pengőre ütletett le.

Leszállítja a szivarárakat és új, olcsó szivarfajtát hoz forgalomba Dohányjövédék

Ha a szivarnál beválllik az új árpolitika, olcsóbb lesz a cigaretta is

A szivarozó közönséget bizonyára örömmel tölti el az az értesülésünk, hogy a Dohányjövédék igazgatóságának előterjesztésére a pénzügyminisztériumban elhatározták a szivarok árának leszállítását. Hogy mikor következnek be az árleszállítás azt még nem árulják el, csupán annyit mondanak, hogy a közel jövőben már olcsóbb szivart fog kapni a közönség. Az árleszállítás körülbelül 8-9 százalékos lesz, tehát a szivarok ára megint majdnem arra a nivóra kerül, mint volt a legutóbbi áremelés előtt.

Benkó államtitkár, a Dohányjövédék igazgatója a következőket mondotta:

— A hír igaz. Miután a rossz gazdasági viszonyok miatt a szivarfogyasztás nagyon visszament és a készletek felszaporodtak, a Dohányjövédék indítatva érezte magát, hogy előterjesztést tegyen a pénzügyminisztériumnak és megfontolásra ajánlja az áraknak a régebbi színvonalra való leszállítását. — Ugyanis, ha a leszállítás következtében nem is lesz több jövedelem, mint eddig, vagyis, hogyha a több szivar eladása az olcsóbb árak következtében nem is jelent nagyobb bevételt, a fogyasztás emelkedése közgazdasági és szociális szempontból mégis előnyt jelent, mert az

több munkásnak ad kenyeret és a gépeket is racionalisabban lehet kihasználni.

— Megfontolás tárgyát képezte a többi dohánygyártmányok árának leszállítása is, azonban erre egyelőre nem került sor. Hiszen a szivaráresökkentés is csak kísérlet, majd meglátjuk, hogy milyen eredménnyel jár. Hogyha beváltja a hozzá fűzött reményeket, akkor előterjesztést teszünk a többi dohánytermékek árával kapcsolatban is. A szivarokkal tettük ezt a kísérletet azért, mert itt a legnagyobb a csökkenés a fogyasztásban és itt nagyobbak a készletek.

A dohánytermékek legutóbbi áremelése július 7-én lépett érvénybe. Akkoriban azért volt erre szükség mert a kormány a boletta pótlására bevételi forrásokat keresett és egy ilyen bevételi forrás lett volna a dohánytermékek áremelése következtében beálló többjövédelem is. Ez a többjövédelem azonban az azóta bekövetkezett rossz gazdasági viszonyok miatt elmaradt sőt a fogyasztásban apadás állott be, mint irtuk, még nem lehet tudni, hogy mikor lépnek életbe az olcsó szivarárak, csupán annyit közöltek velünk, hogy erre rövidesen sor kerül.

Ha jól akarja idejét eltölteni menjen a

Kispipába!

Véres háborús tüntetés Nankingban

Pekingből 600 nacionalista diák érkezett Nankingba, hogy kifejezést adjanak elégedetlenségüknek, mert elfogadták a Népszövetség határozatát. Először betörték a külügyminisztérium épületébe és felgyújtották a külügyminiszter és helyettesének hivatali helységeit, valamint a kábeltávíró osztályt. Egy külügyminiszteri alkalmazottat súlyosan megsebesítettek. A külügyminisztériumból a diákok a központi pártok helyisége elé vonultak, ahol a kormány tagjai és a pártok vezetősége tanácskozott. A rendőr-

ség részben lefegyverezte a diákokat, akik követelték, hogy Csang Kai Sek fogadja őket. Csang Kai Sek helyett Cseng-Mingsu, Csang Kai Sek ideiglenes utoda jelent meg, kijelentette, hogy Csang Kai Sek fontos tárgyalásokkal van elfoglalva. Az elégedetlen diákok megsebesítették Csengmingsut, lövöldözni kezdtek, amit a rendőrök is tüzeléssel viszonyoztak. Egy diák meghalt, 3 súlyosan megsebesült. Több diákok letartóztattak s a rendőrség körülvette a párt helyiségét.

Közel háromszázezer pengő folyt be november folyamán a városi adópénztárba

40 ezer pengő szükségadó befizetéséből és beváltásból 176 ezer pengő boletta

Az elmúlt esztendő az adózás szempontjából még nem mutattak fel olyan eredményt, aminőt felmutatott az elmúlt november hónap.

November hónapban — a városi adóhivatal kimutatása szerint — befolyt adókban, kamatokban és behajtási illetékekben 292.177 pengő, amelyből állami adóra jutott 163 ezer, — csak a nagyobbakat számítva — szükségadóra 40 ezer, községi és kereseti adókra 64 ezer pengő, míg a közel 300 ezer pengő fent maradt része egyéb külön-

féle adónemek között oszlik meg.

A befizetés során a gazdák leadtak 91000 pengő értékű bolettát, beváltottak 85 ezer pengőt, tehát közel 177 ezer pengőt tett ki a bolettaforgalom.

A befolyt összeget november utolsó napján számolták el az állami adóhivatalnál, ugyanekkor megkapta a város is a maga részesejét a különböző adónemenként mintegy 80 ezer pengőt kitevő összeget.

Kétnapi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetést kapott egy napszámos, aki befogta a más tulajdonát képező hizót

Néhány héttel ezelőtt Gálly István Kurcpartti utcai lakos bejelentette a rendőrségen, hogy az utcán legelésző hizóját ismeretlen tettes elhajította.

Néhány napig tartó nyomozás közben értesült a rendőrség arról, hogy Paksi Sándor kurcpartti napszámos magánál egy kéthetes eredetű hizót sertést tart több nap óta. A rendőrség informátora határozottan állította, hogy Paksi a hizóhoz rendes uton nem juthatott, mert egy olyan ágról szakadt szegény embernek, mint amilyen Paksi, nem hogy egy disznóra való pénze lenne, hanem még egy kis malacot sem tud vásárolni.

A detektívek megjelentek Paksi lakásán, ahol meg is találták a szóbanforgó hizót egy gondosan lelakatolt ölban.

Paksit vallatni kezdték, aki először himezett-hámozott, majd végül előadta, hogy a hizó tiz nappal azelőtt a nyitva levő kapun betérfert az udvarra, majd amikor újból és újból kihajtották, minduntalan visszatért, míg végre nehogy

esetleg eikallódjon a jószág, bezárták a hizót az üres ölba, amelynek ajtajára lakatot tettek.

A mai bírósági tárgyaláson Paksit felelősségre vonták jogtalan elutaltonitotás miatt, aki a törvény nemtudásával mentegetődzött és azt hangoztatta, hogy ő csak várta nyugodtan, míg egyszer jelentkezik a hizó gazdája.

— Lehet, hogy jelentkeztek is, de én nem voltam otthon, mert én mint szegény napszámos ember, dologra járok és nem ülhetek odahaza, hogy őrizzem másnak a jószágát.

Mivel károsodás nem történt dr Szabó bíró két napi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetésre ítélte Paksit, aki az ítéletben megnyugodott, csak mikor kifelé ment az ajtón annyit jegyzett meg egészen halkan:

— Én tizenegy napig tartottam a disznót, arról itt nem lesz szó?

A bíróság szerint a tartásdíj már be van számítva a büntetésbe, amelyet két hét alatt kell leültni, vagy megfizetni.

A hatalom : felelősség

A keresztény párt hivatalos lapjában ma terjedelmes cikk fejtegeti az új politikai helyzetet, melyet a pártnak a 33-as bizottságból és a kormányból való kivonulása teremtetett. E fejtegetések végkonklúziója szerint „a párt a jövőben is a maga útján fog menni s ettől az utól nem fog eltérni akár a hatalom birtokosai kívánják a párt függetlenségének feladását, akár az ellenzék oldaláról akarnák a szélsőségek s az egyoldalú politikai harc felé átsiklatni“. A jövőt illetően természetesen jogosult ez a célkitűzés s a politikai függetlenségnek és mozgási szabadságnak erőteljes hangsúlyozása. Egyszerre azonban még nincs tudomásunk arról, hogy a párt ténylegesen levonta a nyugdíjkérdésben elfoglalt magatartásának konzekvenciáit s így a cikkirő fejtegetéseit nem érthetjük másképp, mint a multnak és a jelennek magyarázatát.

De ilyen vonatkozásban kénytelenek vagyunk néhány alapvető tételre rámutatni. A koalíciós viszony, mely a legutóbbi napokig fennállott az egységspárt és a keresztény párt között s amely formailag még ma sem szűnt meg, sokkal erősebb köteléket és szorosabb kapcsolatot jelent, mint ahogy a keresztény párt hivatalos lapjának fejtegetései feltűntetik. Láttunk már más koalíciós kormányzást is a magyar politikában, mint a jelenlegit s ha voltak is torzalkodások a közösen kormányzó pártok között, az együttműködés sohasem jelentette, hogy az egyik párt csak az inyenccfalatokat szedje ki a hatalom tényérjáról, a gondokat, a felelősséget, a népszerűtlenséget pedig otthagyja a másiknak. A keresztény párti cikkirő szerint a párt jövőben támogatni fog minden kormányjavaslatot, mely a keresztény gazdasági és szociális párt programjának és célkitűzéseinek megfelelő. Lehet, hogy ezt a támogatást

ellenértéknek szánja a párt a hatalomban való eddigi részesedéséért. De az a gyanunk, hogy ilyen támogatásért nem igen érdemes a kormányzatnak törnie magát, mert szeretnők látni azt a pártot, akár a legszerencsésebbet is, amely nem támogatja a kormányt, ha neki tessző és programjának megfelelő javaslattal lép elő.

Ez a problematikus értékű támogatás azonban a jövő zenéje s mi egyelőre még a jelenben élünk. S a jelenre vonatkozólag a leghatározottabban meg kell állapítanunk, hogy a közös kormányzás nem jelentheti egyoldalú pártpolitika szolgálatát, amint a koalíció felmondása nem jelenthet mentességet az elmúlt évtized közös kormányzásának politikai felelőssége alól. Nincs semmi ok elhárítani e felelősség vállalását. De a legkevésbé sem ildomos oly módon kitérni a felelősség alól, mintha szegyenkezni kellene miatta.

Tudományos MOZGÓSZÍNHÁZ

Csütörtökön két előadás. Este 6 órakor és fél 9 órakor

John Barrymore világdrámája:

A császár riválisa

10 felvonásban. Káprázatosan tündöklő, óriási költséggel készített történelmi dráma. A fény, pompa, világfilmje!

Úsd, vágd -- nem apád! (Kitűnő kacagást költő gép.)

Fő a nyugalom! (Lecsendesíti a zseblázat.)

Fox Híradó!

Rádiónsor

Csütörtök 17.

9.15: Szalóngverseny.

9.30: Hír.

11.10: Népszolgálat. Vizállyal Magyarul és németül.

12.00: Döntő egyetemi templomból.

12.05: Híradó. Híradó és közreműködik Eyszen.

Közben.

12.52: Híradó.

1.00: Pénzügyi időjárás- és vizállás.

2.45: Híradó. Híradó, piaci árak és híradó.

4.00: Városi híradó.

4.45: Pénzügyi időjárás- és vizállás.

5.00: A Minisztériumok sorozata.

Ulreich Sándor egészségügyi tanácsvizsgálat célja és jelentése.

5.30: Zene. Karhangy Polgár.

6.30: Angol (J. W. Thompson).

7.00: Történelmi írók íróiraiból.

A régi Népszolgálat Szatmáriné.

7.30: Magadja Palló Imre és Magadja Zene-kara.

8.30: Az országos zenei versenyek eredményeinek közlése.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

8.30: A belga hangverseny. Defauw, a brüsszeli igazgatója.

Utána hírek, időjárásjelzés.

Majd zenei hangverseny.

Rádóisor

Csütörtök 17.
 9.15: Szalónghangverseny.
 9.30. Hírek.
 11.10. Népszolgálat. Vizálat. Vízárul és németül.
 12.00 Dél-egyetemi templomból.
 12.05: Hangverseny.
 12.52. Hírek.
 1.00. Pénzügyi híradás.
 2.45. Hírek. piaci árak és árfolyamok.
 4.00. Választás.
 4.45. Pénzügyi híradás.
 5.00. A külügyi Minisztérium közlése.
 Ulrich Sándor egészségügyi tanácsadójának híradása.
 5.30. Zene. Karhangy Polgár.
 6.30. Angol (J. W. Thompson).
 7.00. Történelmi híradás.
 A régi Nemzeti Szatmáriné.
 7.30. Magdolna Palló Imre és Magdolna Zene-kara.
 8.30. Az állományban a belga rádió nagy hangversenye. Vezényelők: a brüsszeli konzulátus. Utána hírek, időjárásjelzés.
 Majd zenekar hangversenye.

Nézze barátom, nem kell nekem a maga pénze -- szolt és négy pengőt törlesztett a ló árából a csalásért feljelentett lókupec cigány

Mészáros Imre szentesi gazdálkodónak volt egy lóva, viszont Kálmán Pál pedig venni akart egy olcsó lovat, amelynek az ára negyvenötven pengő körül mozog. Ennek a gazdasági érdekközöségnek szolgálatában állott, Rafael Lajos tapasztó cigány, aki azonban igen szíven viseli a magyar lótenyésztés ügyét és Mészárost összehozta Kálmánnal. Meglett az alku egy-kettőre a szentesi vásárrban, ugyanígy, hogy Kálmán magával vitte a lovat, amelynek árát, -- harminchat pengőt, -- átmenetileg Rafael Lajos tett zsebre. Estefelé járt az idő, amikor Kálmán kiért a tanyára, bekötötte a lovat az istállóba és nyugodni tért. Ugyancsak ezt cselekedte az új ló is, mert reggelre megdermedten találták az istállóban. Kálmán nem hagyta annyiban a dolgot és az állategészségügyi szavatossági törvényre való hivatkozással család miatt feljelentette Rafaelt, mert annak a vádszerint tudnia kellett, hogy beteg lovat adott el. A mai bírósági tárgyaláson Ra-

fael ígérte, hogy amint megfelelő anyagi helyzetbe kerül, vagy lovat ad Kálmánnak, vagy visszaadja a pénzt. -- Nézze barátom, nem kell nekem a maga pénze, én már most is törleszték a harminchat pengőből. És ezzel egy hamisítatlan lókupec mozdulattal akarta elővenni a belső zsebéből a bankjegytárcát, de ez a mozdulat csak reflex szerű volt, mert a nadrág zsebéből kotort elő egy kis bőrtárcát és pillanatnyi csörgetés után kivett négy pengőt, mondván: -- Tessék! A károsult gazdálkodó előbb nagyot nézett és hasonlóképpen cselekedett a bíróság is a jelenlevők, mert mindenki legalább husz pengős törlesztést várt. Kálmán visszaakarta utasítani a felajánlott pénzt, mire az ügyész megbízott rászólt: -- No csak tegye el, ami biztos, az biztos! A bíróság pedig a további eljárást beszüntette azzal, ha Rafael nem fizet, polgári uton pereljék tőle az összeget.

Értesitem a nagyérdemű közönséget hogy a **Kaszinó nyilvános vendéglőjében** a nap bármely szakában **meleg és hideg ételek és kifűnő italok** állnak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. -- Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak. -- Abonenseket előjegyzek. -- Szíves pártfogást kér **Pánczél Ferencné** a Casinó vendéglőse

Tarjányi Józsefet, a kétéletű uri betörőt ötévi szigorított dologházra ítélte a törvényszék

Egy hónappal ezelőtt hosszas nyomozás után kézrekerítették -- Tarjányi Józsefet, a híres alföldi betörőkirályt. Tarjányi József azok közé az emberek közé tartozott, akik a szó szoros értelmében két-tős életet él. Így magyarázható azután meg az is, hogy Tarjányit csak hosszas nyomozás után sikerült a szegedi rendőrségnek elfogni. A betörőkirály Szentesen, Félégyházán, Kecskeméten, Vásárhelyen, Szegeden és ugyyszólván a környék összes nagyobb városában és községében követett el betörést. Állandó tartózkodási helye Szegeden volt és onnan rándult ki a betörési körutra. Tarjányi József Szegeden úgy élt, mint egy előkelő ur, a betörésekből szerzett pénzt

takarékba tette és vagyonának kamataiból költsékes életmódot folytatott. Elegánsan járt és öltözködött és idők folyamán a legjobb társaságokba sikerült bejutnia. Ha rablást hajtott végre, rendszerint parókát használt és ezzel magyarázható meg, hogy ha több helyen látták is a betörés színlelőn, a gyanút mindig sikerült magáról elterelnie. Tarjányi József ellen letartóztatása után több oldalas vádiratot szerkesztett az ügyészség és számos betöréses lopás miatt emelt vádat ellene. A törvényszék tegnap délelőtt tárgyalta a betörőkirály bünyjét és öt évi szigorított dologházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Ha ráfér a lelkére a gazdának, legyen a két liba az övéké -- mondotta a vádlott, végeredményben mégiscsak az övé maradt a liba

Pető János napszámos több ízben dolgozott Pusztai Ferenc gazdálkodónál s az alku szerint Pusztaiék két fuvart voltak kötelesek Petőnek teljesíteni. Mivel azonban ez nem történt meg, Pető elment a Pusztai tanyára és ott hangoskodva kezdte követelni a fuvart, Pusztaiék azonban leintették, hogy ne lármázzon, fuvart azonban nem adták neki.

Erre Pető János fogta magát és a libafalkának közé ment, kettőt a nyakánál fogva elkapott és hiába- való volt Pusztaiék tiltakozása elvitte a libákat. Csendőrkékre került a dolog, ma délelőtt pedig dr. Szabó járásbíró elé. -- Mondja, -- kezdte a bíró -- hogy jön maga ahhoz, hogy csak

ugy egyszerűen összefogdossa a más libáját és elviszi? -- Hát tartoznak nekem s amint megadják a két fuvart, vihetik a libát is, ha pedig rá fér a lelkükre a gazdáéknak a két liba legyen az övéké. -- Maguk meg, mért nem teljesítik amit megígérték ennek a szegényembernek, hisz látják, hogy hogy néz ki és még kívánják a megbüntetését. Pusztai Ferenc helyett a fia kezdett beszélni: -- Mi a törvényre bizzuk a libák

Heremag
 tisztítást megkezdte a legmodernebbül e célra felszerelt **Selectoral** **Nyiri G. Károly Simonyi** 12 Ugyanitt tisztított heremag eladó

dolgát! -- Nahát akkor én Petőnek ítélem a libákat, így aztán kvitt az egész dolog. A pereskedő felek ezután lassan kivonultak a teremből.

Tyuklopásért negyven pengőre ítélték el Nem jó éjjel zsákban levő tyukokkal az utcán kóborolni

Kandász István szentesi lakos lopással vádolva állott ma Szabó járásbíró előtt, a vád az volt, ellene, hogy szeptember 26-án éjjel fél egy óra tájban a Kossuth utcán az akkor szolgálatot teljesítő rendőr elfogta, amint a Bocskay utcából kijövet egy zsákban csirkéket vitt a hátán. A rendőr bekísérte Kandászt a rendőrségre, ahol is másnap reggel Puskás detektívcsoporthoz vezető hallgatta ki, akinek kérdésére azt mondta, hogy a csirkéket az Alsóréti-Ujtelepen lakó nagynénjétől vásárolta a négy darabot három pengőért. Második kihallgatása alkalmával azután, mivel Puskás detektív ezt az állítását nem akarta neki elhinni és kilátásba helyezte, hogy nagynénjétől fogja megkérdezni, Kandász oda módosította a vallomását, hogy a csirkéket 26-án este a vásártéren vásárolta egy tanyai embertől, akit nem is ismert. Majd amikor okt. 4-én a csirkék gazdája Ambrus István nagyhegyi vendéglős a csirkékben sajátjára ismert,

beismerte, hogy tényleg ő volt az, aki akkor nap kint járt Ambrus vendéglőjében és amikor onnan eljött, akkor szedte zsákba a négy csirkét és hozta magával. A mai tárgyaláson azután azt hangoztatta, hogy azért ismerte be későbbben a lopást, mivel félt a rendőrségtől és állította, hogy azokat tényleg három pengőért vette egy előtte ismeretlen embertől. Puskás detektív-csoportvezető vallomásában előadta, hogy Kandászt egyáltalán nem bántotta, saját jószántából tette meg előtte a beismerő vallomását. A Kandász által bejelentett Fodor Lajos tanu ingadozó vallomását a bíróság nem vette figyelembe és nem eskette meg vallomására, mi ellen a védő semmiségi okot jelentett be. Majd dr. Szabó bíró kihirdette az ítéletet, melyben bűnösnek mondta ki lopás vétségében Kandász Istvánt s ezért 40 pengő pénzbüntetésre vagy 10 napi fogházra ítélte el. A védő megfellebbezte az ítéletet.

December huszonkilencedikén ismét hét piaci árus kerül a kihágási bíró elé

Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy a városi számvétség a bevételek fokozásának céljából végig razziaztta a városba befutó műutakat és azokat a baromfikereskedőket, akiket a piacon kívüli vásárláson tettenértek feljelentette. Az elmúlt hét folyamán a városi kihágási bíró 12 piaci árus felett ítélkezett és azokat, akikkel szemben a számvétség vádjá beigazolódt, kisebb-nagyobb összegű pénzbüntetéssel sújtotta. Az elítelt piaci árusok nem nyugodtak bele az ítéletbe, hanem fellebbezéssel éltek az alispánhoz. Dr. Csörgő Károly alispán arra az álláspontra helyezkedett, hogy azokat a piaci árusokat, akik ipar-

engedéllyel és nyílt üzlettel birnak elítélni nem lehet és így a városi kihágási bíró ítéletét megsemmisítette s a vádlottakat kivétel nélkül felmentette. Dr. Nagy Sándor rendészeti tanácsnok december 29-ére Gergely Ferenc, Rákóczi János, Czeiger Zsigmond, Mucsi János, Konrád Viktorné, ifj. Piti Ferenc és Farkas Sándor baromfikereskedők ügyében tüzött ki tárgyalást. A vádlottak valamennyien rendelkeznek iparigazolvánnyal és üzlethelyiséggel, így tehát ügyüknek kimenetele tekintve az alispán álláspontját, most már nem is lehet kétséges.

Titokzatos támadás történt tegnapelőtt este az orosházi műuton

A rendőrség a legnagyobb eréllyel nyomozza az ismeretlen támadót
 Ma délelőtt megjelent a rendőrségen Gábor Imre gazdasági cseléd, aki Szent László 5 szám alatti tanyában van alkalmazásban és egy titokzatos esetről tett feljelentést ismeretlen tettes ellen. A panaszjegyzőkönyv szerint Gábor Imre december 14-én, hétfőn délután öt és hat óra között az orosházi műuton haladva igyekezett kocsiával szolgálati helyére. Az volt a szándéka, hogy a Zsol-

dos-telepet elhagyva, átvág a dűlölőn a kunszentmártoni útra. Amikor már beakart fordulni, hat óra felé járt az idő és egy előtte ismeretlen egyén anélkül, hogy szólt volna hozzá egy szót is, fellépett a haladó kocsiára és a kezében levő, vastag bottal Gábor Imrét néhány-szor fejbevágtá s ekkor mint aki jól végezte dolgát, a merénylő odább állott, Gábor Imre pedig eszméletlen állapotban terült el a

NYEN
AGAI
KAJA
 szesz, ha...
 Englemati
 István...
 János...
 Továbbá...
 „Barcztár”
 Gy...

Értes!
 Tem...
 leg...

kocsiderékban.

Mikor Gábor eszméletre tért, kiáltani kezdett s a tanyák közé igyekvők segítségére siettek s bár kutatnak hosszasan az ismeretlen támadó után, annak nem tudták a nyomára akadni.

Gábor amint a rendőrségen is előadta, nem gyanúsít senkit a támadással, mert — szerinte — neki nincs rosszakarója és ellensége, tehát valószínű, hogy Gábort az ismeretlen egység másnak nézte.

A rendőri nyomozás megindult az ismeretlen felkutatására.

HIREINK

Napirend

December 17 csütörtök Róm. Kath. Lázár Prot. Lázár.

Nap két 7 óra 42 perc, nyugszik 4 óra 10 perc, hold két 12 óra 21 perc nyugszik d. e. Szent Lázár, Jézus Krisztus Egyik barátja, kit halottaiból feltámasztott.

Időjárásjelentés. Északnyugati szél, további lehülés, egyes helyeken még futó záporok, főként havazások.

Legutóbbi hivatalos terményárak a budapesti főzsidén: Tiszavidéki buza 77 és 1300 80-as 1390. Takarmányárpa I. 18 00 1875. Zab I. 2325—2375. Tengeri, tiszavidéki 1450—1460.

Nép művelési előadások sorrendje: December 20-án vasárnap délután 5 órai kezdettel az alsóréti újtelepi iskolában s a kisgazdaszövetségben és este 6 órakor a berki népházban. December 22-én kedden este a nagykirályi népházban és a nagy nyomási Szólláth féle vendéglőben.

Karácsonyi és Újévi üdvözlő táviratok rendszerezése. Értesítjük olvasóinkat, hogy a m. kir. Posta december 14-től, bezárólag január 6-ig karácsonyi és újévi üdvözlő táviratokat kedvezményes díj mellett közvetít. Reszletes felvilágosítást érdeklődőknek a posta hivatalok adnak.

Külföldi kokszt és poroszszén helyett a legnagyobb megelégedéssel használhatja a „hazai, pécsi kokszosodó tojásszénét. Ha takarékosan akar szobájában nagy meleg, fűtsön pécsi tojásszénrel. Előjegyzés szerint kapható: **Szlovák Gyula** tüzelőanyag kereskedőné bár. Haruckert-utca 20 sz.

Kérelem a jószívű emberekhez. A szerkesztőségünkben megjelent egy helybeli munkásember és előadta, hogy már két hónap óta egyáltalában nem tud munkát kapni és így nem tud négytagú családjának kenyeret adni. Gyermekai közül a legidősebb 9 éves, a legkisebb pedig 3 hónapos. Felkéri a jószívű polgárokat, hogy segítsenek rajta, mert már három napja nem tudtak tüzelni és tegnap óta kenyér sincs a háznál. A legkisebb adományt is köszönettel fogadja Aradi Lajos Kátai-utca 15 szám alatti lakos.

Felejtünk a szegénységet. Az egyformaság lélekölő robotját feledtetni az a fény, dübörgően színes érdekes élet, amely a Tudományos Mozciszínház most csütörtöki szenzációjában, a Császár riválisa című monumentális történelmi drámában játszódnak le. John Barrymore a megtestesült férfiasság és Marion Nixon a csodaszép nőesség a legérdekesebb együtttest alkotják. Sokak kívánságára burleszk kíséreteket ad a Mozciszínházhoz, hogy a vidámság se hiányzik a kitűnő előadásból.

Adómoratóriumot kér az ország kereskedelme is

A részleges gazdamoratórium után teljesen jogos volt a kisipar és a kiskereskedelem kívánsága, hogy a moratóriumot reájuk is terjesszék ki.

A mai viszonyok között legsúlyosabb teher, ami a kereskedőkre nehezedik, a magas adó és az előre nem is sejtett hirtelen jövedelem csökkenés, amely miatt az adóhatalékok tetemesen felgyülemlettek.

Eppen ezért az országos érdekeltség elhatározta, hogy adómoratóriumot kér, amely nem is olyan nagy

kérés, mint amilyenek látszik.

Az a kérelem, hogy jövő év február elsejével zárják le a kereskedők összes tartozási számláját és a régi tartozásokat 24, de legalább 12 havi egyenlő részletre osszák és kamatmentes fizetést engedélyezzenek.

A kereskedők szerint jól járna a kincstár is, mert az adóhatalékok két éven belül feltétlen megkapná. Viszont a kereskedők pedig eleget tudnának tenni tökefizetési kötelezettségüknek.

Elfogták a kecskeméti postarablót

A kecskeméti rendőrség a rabló elfogásáról értesítette a szentesi rendőrkapitányságot.

Hirt adunk arról, hogy a kecskeméti rendőrkapitányság országos körözést bocsátott ki, mert a kecskeméti főposta hivatali helyiségbe ismeretlen tettes átkulccsal behatolt és az ott levő pénzeszekrényt megfurva 51 ezer pengő készpénzt elrabolt.

A körözés alapján a szentesi rendőrkapitányság is állandóan

figyeltette a kecskeméti felől érkező vonatokat. Amint a szentesi rendőrkapitányság most értesült, a kecskeméti rendőrség elfogta a postarablót Kovács János ottani postaaltiszt két napi tagadás után bevallotta, hogy ő követte el az átkulccsal betörést. A betörés után kerékpáron kihajtott a vasúti állomásra és ott egy épületben elrejtette az ötven ezer pengőt. A beismerésben levő postaaltisztet a kecskeméti rendőrség letartóztatta.

Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi **Ferenc József** vizről, mert ez a kritikus korban is hosszú időn át alkalmazható anélkül hogy káros eredményt változnék. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Háziasszonyok öröme a 3 sonka védjegyű Magyar Sonkapác mellyel házitag a legkitűnőbb prágai sonkához hasonló füstölt sonkák állíthatók elő. Ára 40-50 kiló

A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete szentesi csoportja 1931 december hó 27-én este 8 órakor tartja meg az elmaradt 101 magyarnóta hangversenyt a Református Kör. nagytermében. Belépődíj nincs, a műsor megváltása 50 fillér. Ifj. Gábor Pista Szentes város zenekedvelő közönségé-

nek egyedüli kedvenc primása 30 tagú zenekar vezetésével. A bevett az elmaradt tagsági díjak fedezésére fordítják. Aki szereti még a magyar nótát akkor eljön erre a hangversenyre, mert egyuttal játékonyaságot is gyakorol és segíti a szegény zenészeket a zenekedvelő közönség. Szíves támogatást kér a csoportvezetőség.

A Szentesi Kisgazdák Szövetségének táncmulatsága 1931. évi december hó 26-án a Tóth József színházteremben.

Döntöttek a biatorbágyi jutalom felosztásáról

A belügyminiszter döntött a Máv. által a biatorbágyi merénylet nyomra vezetőjének felajánlott 50,000 pengő ügyében. A döntés szerint 50 ezer pengőből kapnak, akik a bűnfeleltetése és megőrzése munkájában közreműködtek, 3000 pengőt kap a bécsi rendőrség, 2000

pengőt a csendőrség és 40,000 pengőt a budapesti államrendőrség politikai nyomozó főcsoportja, melynek dr. Hetényi Imre a vezetője. Ezt a 40 ezer pengőt a végzett munka arányában osztják ki az egyes tisztviselők, detektívek és rendőrök között.

Megrendelésre

elegáns

kivitelű

cipőt

prima minőségű anyagból

Tarnóczi Antalnál

készíttessen, Kossuth-utca,

Dobrai-ház,

özv. Mátéffy Antalné utóda üzlet

Ha elegáns és olcsó cipőt akar karácsonyra, megrendelésre vagy készre

bizalommal forduljon

Molnár Sándor

divatcipészhez

Kossuth-utca 15. Tary-ház.

Nyomatványait

az ALFÖLDI FRISS UJSÁG nyomdájában

rendelje meg!

Kossuth-utca 19.

Pollák Géza

„Hungária“

Ingatlanforgalmi iroda Kossuth-u. 15. Tary-ház Közvetítő házak, földek eladását vételét lelkiismeretesen, gyorsan. Haz a IV. kerületben 800 pengő Haz a III. kerületben 900 pengő Haz a II. kerületben 1000 pengő Ezenkívül minden árban olcsón Földek minden határban 150 pengőtől 1000 pengőig holvontent. Ingyen felvilágosítás. Alkalmi olcsó dítelek.

Hirdessen lapunkban

NYOMTATVÁNY

szükségletét mielőtt beszerezné, keresse fel lapunk nyomdáját, hol mindenfajta nyomtatvány a legizlésebb kivitelben és a legszolidabb árban készül.

Alföldi Friss Ujság nyomdája

Szentes, Kossuth-utca 19.

Rölapok, üzleti számlák, memorandumok, levélpapírok, borítékok, árjegyzékek, béli és lakodalmi meghívók, gyászjelentések, üzleti könyvek Dombornyomású névjegyek és igazgatósági levélpapírok egyedüli gyártása

Gummibélyegző gyártás.

Elad

Fábiánba 10. Király 10-7. Mu 30-30-20 32-6-5 Lapistón: 14-5-6-6 holdas tan Nagy-nyon hegyen sz minden ut magán ház ig. Bővebb

ingatlan 16 szám é

Örizek

Házvezet gense háztartásba Cim a kiad

Parlóm. riási dr. vitéz V tárában.

Csirke Élelmisz Csirkete

Zendus t kiváló Kapható dr Vásártér.

100 dar tó kezni Báro

Nagyhegy gösen kotmány u vesí ügyvé

Három l félhál takarításér

Másan l sertes Booskai u.

Eladók eg vert esetleg kül adóhivatalb

Eladó Rak azonna Rakóczi-ter Kristómalo

Villany, V zesti ole Blum Mihál zés költség

Fábiáni f lehet v nőekkel.

Eladó a K rom bu Értekezni b

Eladó egy tányos a punk szerk

T Nagy 56 sz. alatt

Báromfina „Putor meszet 2. Bó tojashoz esontfejldő ható dr vité

Zs iros at dus tisztítja, ü bármely et ható dr Vásártér.

Egy gyalu het Ké

K lauzal u Ugyan

E ladó Lap 64 hol kedvező fiz vebbet Pitti

Gyermek rökség

Felelős sz SZ Nyomatott az Szentes

ELŐFIZET

Egy óra 150. Negyedévre

Szentes

Gróf

Irtá d

Hinni k

tinácioba

tételében

egyes em

teljesed

deitessz

az egyén

a nemzed

népifajok

rendelése

teles ese

el annak

deltetés

hez a fa

képpen s

zoktól a

erőktől,

népifajok

padán m

Bethle

tendős k

tán, am

gazdaság

ra kerül

önkénye

határok

lyi Gyul

dalmi ko

terelnök

lan szer

az átme

kultságá

kezebe

adatok k

a talpig

ki másod

a nemze

fordulat

áját, bec

mai idő

komolys

nemzeté

koncles

sokszor

igazán n

sának m

ennek e

magát ta

válságok

A min

forrása

ban kell

aki e ne

Trianon

mok ke

gyar ny

máit vet

maágai

lyesedje

legször

szöben

gyalt, al

pek és

sát hozz